

برخورد با شویندگان پول‌های کثیف

یک رشته عملیات موفقیت‌آمیز در آمریکا، باعث زندانی شدن چند کارمند بانک و دادن درسی به سایر بانک‌ها شد.

بانک‌ها و کارکنان آنها باید برای گریز از کارهای خلاف کسانی که می‌خواهند میلیاردها دلار بدست آمده از مبادله مواد مخدر و دیگر کارهای خلاف را توسط بانک‌ها تطهیر پولی نمایند، با دقت عمل کنند.

این پیام قوی در کنفرانس پنج روزه تطهیر پولی و جرایم مالی که در اکتبر گذشته در ونکوور کانادا تشکیل شده بود، اعلام شد. در این کنفرانس، بیش از ۶۰۰ نفر از ۵۰ کشور جهان شرکت داشتند. این کنفرانس توسط انجمن بانکداران کانادا، گمرک و وزارت کشور آمریکا و مشاور کل کانادا برگزار شد.

مسئله تطهیر پولی بسیار جدی است. طبق برآوردهای موجود، پول حاصله فقط از مواد مخدر که همه ساله در سطح بین‌المللی تطهیر می‌شود، بین ۳۰۰ تا ۶۰۰ میلیارد دلار آمریکا است و سهم کانادا در این میان بین ۵ تا ۱۷ میلیارد دلار است. مبادله مواد مخدر نیز بخش عمده‌ای از حجم کل تطهیر پولی را شامل می‌شود.

بدیهی است که اگر قاچاقچیان مواد مخدر مبالغ هنگفت پول را به طور علنی مبادله کنند، خیلی سریع شناسایی می‌شوند و به این جهت، حاضرند پول زیادی را به افرادی بدهند که با تبدیل این مبالغ عظیم به مبالغ کوچکتر، آنرا تطهیر نمایند، یعنی آن‌ها را به پول‌هایی تبدیل کنند که موجب برانگیختن شک و گمان نشود. بنابراین، تطهیرکنندگان پول با سازمانی پیچیده، این‌گونه پول‌ها را از بانکی به بانک دیگر و از کشوری به کشور دیگر منتقل می‌کنند و این کار اغلب از طریق سازمان‌های جمعی صورت می‌پذیرد. در این رابطه باید از مورد عملیات موسوم به کازابلانکا که در کنفرانس ارایه شد، پند گرفت:

در ماه مه ۱۹۹۸، گمرک آمریکا متوجه شد که ۱۲ بانک از ۱۹ بانک مکزیکی و ۱۱۲ نفر از کارکنان در کار تطهیر پولی میلیون‌ها دلار برای کارتل‌های مواد مخدر آمریکای جنوبی هستند. در این رابطه، در آمریکا چندین نفر دستگیر شدند، از جمله ۱۵ نفر از کارکنان بانک‌های

مکزیک و ۱۶ نفر از اعضای کارتل‌های مواد مخدر کلمبیا و مکزیکی. بدین ترتیب، بیش از ۱۰ میلیون دلار پول، ۱۷۵۴ کیلوگرم کوکائین و ۸۰۰۰ بوشل ماری جوانا مصادره شد.

عملیات کزازابلانکا سه سال به طول انجامید. کار از جلوی یک مغازه واقع در Santa Fe Springs در جنوب لس‌آنجلس شروع شد که ماموران مخفی خود را متخصص تطهیر پولی معرفی می‌کردند و نحوه تطهیر پولی از طریق شرکت‌ها و حساب‌های بانکی مختلف را به مشتریان ارایه می‌نمودند. در نهایت، سه بانک معظم مکزیکی متهم به همکاری آگاهانه با قاچاقچیان مواد مخدر برای تطهیر صدها میلیون دلار پول شدند.

معاون دادستانی آمریکا در لس‌آنجلس که دادگاه عملیات کزازابلانکا زیر نظر او بود، اعلام داشت که کارکنان مجرم بانک‌ها در این زمینه به ۲ تا ۱۱ سال زندان محکوم شدند و دو بانک هم محکوم ساخته شدند و جرایمی نقدی پرداختند و بخشی از دارایی‌های آنها هم که به چندین میلیون دلار می‌رسید، بابت جریمه گرفته شد. وی به بانکداران کانادایی گفت: «فکر می‌کنم که جامعه مالی هر کشور باید آگاه باشد که مسئله تطهیر پولی، مشکلی جدی است. قاچاقچیان مواد مخدر میلیون‌ها دلار بدست می‌آورند و حاضرند مبالغ سنگینی پول را به صورت رشوه به کارکنان بانک‌ها بپردازند تا ثمره مواد مخدر خود را تطهیر کنند.»

بسیاری از سخنرانان گفتند که آگاهی کارکنان بانک‌ها در زمینه دخالت در عمل تطهیر پولی از سطح مدیر شعبه بانک‌ها تجاوز نکرده است و مدیران سطح بالا و بازرسان از جریان اطلاعی نداشته‌اند.

Michael Rauh یک وکیل واشنگتنی که از یکی از بانک‌های مکزیکی در عملیات کزازابلانکا وکالت می‌کرد، اعلام داشت که از ۱۳۵۰۰ نفر کارکنان آن بانک، فقط یک مدیر فاسد یک شعبه در این کار مشارکت داشته، ولی اثر آن بسیار تخریب‌کننده بوده است. ضمناً هیچیک از سه بانک دیگر، در حال حاضر به شکل گذشته خود باقی نمانده‌اند و به گفته وی، دیگر وجود خارجی هم ندارند.

وی افزود: «عواقب دخالت در تطهیر پولی

شامل حذف نام از بورس اوراق بهادار، تخریب اخلاقیات کارکنان، کاهش مشتری، کاهش ارزش سرمایه و در یک مورد مکزیکی، دولتی شدن بانک می‌باشد.»

او سپس گفت: «پیش‌بینی موقعیت و عکس‌العمل، وظیفه‌ای است که باید از پیش مورد توجه باشد.» وی در این رابطه معیارهای بازدارنده زیر را به بانک‌ها پیشنهاد کرد:

● بکسازگیری سیاست‌ها و روش‌های ضد تطهیر پولی ضروری است.

● آموزش به عنوان امری اساسی مطرح است. باید دستورالعمل‌ها و روش‌های مکتوب وجود داشته باشد و در هر سطحی هم سمینار برگزار شود.

● باید یک کمیته اجرایی در سطوح بالا تشکیل شود که برای اعمال سیاست‌ها و دستورالعمل‌ها و روش‌های مدون از قدرت کامل برخوردار باشد و برای تهیه گزارش‌های طولانی و انجام عملیات انضباطی اقدام کند.

● شناخت شرایط مشتری باید همیشه انجام شود. تمام حساب‌های جدید باید توسط نفر دوم و ترجیحاً مدیر شعبه تایید شوند. (توضیح اینکه در بانکی که Rauh وکالتش را داشت، مدیر شعبه که در تطهیر پولی دخالت داشت، حساب‌های مشکوک را شخصاً تایید کرده بود).

● حساب‌های متعددی که توسط یک نفر یا موسسه اداره می‌شوند، باید شناسایی شوند.

● بانک‌ها نباید براین باور باشند که تمام مبادلات سیمی (تِلکس)، از طریق موسسات معتبر انجام می‌شوند. توضیح این‌که، در کزازابلانکا، پول‌های کثیف حاصل از مبادلات مواد مخدر از طریق بانک آمریکا (Band of America) به مکزیکی رفته بود و همه بر این باور بودند که این پول‌ها از طرف دولت آمریکا آمده است. در واقع، دولت (بانک دولتی) کار تطهیر پولی را قبل از رسیدن به مکزیکی انجام داده بوده است.

● رویه‌ها و سیاست‌ها باید مورد آزمون قرار گیرند. در این زمینه باید توجه داشت که برخی از بانک‌ها برای باز کردن حساب از روش‌های عجیبی استفاده می‌کنند.